

METODOLOGIE- CADRU
cu privire la serviciile de consiliere și orientare a carierei
pe tot parcursul vieții

Capitolul I

Dispoziții generale

Art. 1. Prezenta Metodologie reglementează cadrul general, instituțional și conceptual, prin care se realizează serviciile de consiliere și orientare a carierei pe tot parcursul vieții.

Art. 2. Consilierea și orientarea carierei pe tot parcursul vieții se referă la totalitatea serviciilor și activităților care asistă persoanele de orice vârstă și în orice moment al existenței lor să facă alegeri în sfera educațională, de formare sau muncă și să își gestioneze cariera. Acestea sunt distincte de serviciile de consiliere psihologică și psihoterapie.

Art. 3. Serviciile de consiliere și orientare în carieră se realizează prin unități și instituții de învățământ preuniversitar, universități, servicii de ocupare a forței de muncă, centrele comunitare pentru învățare permanentă. Ele pot fi realizate și la locul de muncă, în serviciile sociale și în sectorul privat.

Art. 4. Statul asigură accesul gratuit la serviciile publice de consiliere și orientare în carieră tuturor elevilor, studenților și persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă

Capitolul II

Delimitări conceptuale

Art. 5. Termenul de *consiliere* descrie relația interumană de ajutorare dintre persoana specializată (consilierul) și persoana care solicită asistență de specialitate (clientul sau consiliatul).

Art. 6. *Consilierea psihopedagogică* reprezintă un demers calificat, organizat pe principii științifice, ce permite acordarea unei asistențe de specialitate acelor persoane implicate în procesul educațional (elevi, studenți, cadre didactice, părinți, diriginți, directori de instituții educaționale etc.) care întâmpină anumite dificultăți.

Art. 7. *Orientarea colară și profesională* vizează dezvoltarea personală și înzestrarea elevilor cu cunoștințele și abilitățile necesare pentru managementul propriului traseu educațional și profesional, reprezentând un proces de pregătire și îndrumare a elevilor către discipline și domenii potrivite structurii de personalitate a acestora.

Art.8. *Informarea și consilierea profesională* reprezintă orice informație și/sau sprijin specializat oferit unei persoane cu privire la: alegerea unei ocupații, progresul într-o ocupație, adaptarea la o ocupație care se modifică, schimbarea ocupației sau orice alte probleme legate de o profesie (modalități de menținere a locului de muncă).

Capitolul III

Structura serviciilor de consiliere și orientare în carieră din România

Art. 9. Sistemul de consiliere și orientare în carieră din România este alcătuit din două elemente:

- a) rețeaua serviciilor de consiliere din educație și formare profesională;
- b) rețeaua serviciilor pentru ocuparea forței de muncă.

Art. 10. Rețeaua serviciilor de consiliere din educație și formare profesională este alcătuită din:

- a) serviciile de consiliere și orientare din învățământul preuniversitar;
- b) serviciile de consiliere și orientare din învățământul universitar;
- c) serviciile de consiliere și orientare oferite în cadrul Centrelor comunitare de învățare permanentă.

Art. 11. Serviciile de consiliere și orientare din învățământul preuniversitar sunt asigurate prin:

- a) cabinetele colare și intercolare de asistență psihopedagogică, centrele colare de educație incluzivă, coordonate de către Centrele Județene de Resurse și de Asistență Educațională;
- b) programele colare specifice ariei curriculare "Consiliere și orientare";
- c) programe specifice de consiliere și orientare în carieră organizate de unitățile de învățământ în parteneriat cu alte instituții guvernamentale și nonguvernamentale.

Art. 12. Serviciile de consiliere din învățământul universitar sunt asigurate prin centrele de consiliere și orientare în carieră din universități.

Art. 13. Rețeaua serviciilor pentru ocuparea forței de muncă oferă informație și consiliere profesională prin centre specializate, organizate în cadrul agențiilor pentru ocuparea forței de muncă, precum și prin alte centre și furnizori de servicii din sectorul public sau privat, acreditați, care încheie cu agențiile pentru ocuparea forței de muncă contracte, în condițiile legii.

Capitolul IV

Intervenții specifice serviciilor de consiliere și orientare în carieră

Art. 14. Serviciile de consiliere și orientare a carierei includ cinci tipuri principale de intervenții:

- a) Informarea cu privire la carieră;
- b) Educația cu privire la carieră;
- c) Consilierea carierei;
- d) Consilierea pentru angajare;
- e) Plasarea.

Art. 15. *Informarea cu privire la carier* reprezintă activitatea de bază în cadrul oricărui proces de consiliere și orientare a carierei. Aceasta include toate informațiile necesare pentru a planifica, obține și menține angajarea. Prin acest tip de intervenție se oferă informații despre diferite ocupații, abilități, oportunități de învățare, tendințe ale pieței muncii, programe educaționale, instituții educaționale și de formare, programe guvernamentale sau non-guvernamentale, oportunități de muncă etc.

Art. 16. (1) *Educația cu privire la carier* este un demers educațional pe termen lung care vizează dezvoltarea de competențe și atitudini necesare pentru planificarea și dezvoltarea carierei, atât în domeniul autocunoașterii și dezvoltării personale, cât și în cel al explorării oportunităților educaționale și profesionale.

(2) Educația cu privire la carier se realizează în unități și instituții de învățământ de către cadre didactice și consilieri. Elevilor și studenților le sunt oferite cunoștințe despre piața muncii, instrumente pentru planificarea carierei, li se dezvoltă abilități de a face alegeri privind educația, formarea, munca și viața în general, oportunități de a experimenta diverse roluri din viața comunității sau din viața profesională.

(3) Educația cu privire la carier promovează în alegerea universului ocupațiilor și al lumii profesionale, prin intermediul curriculumului colar și universitar.

Art. 17. (1) *Consilierea carierei* (sau consilierea profesională) îi ajută pe indivizi să își clarifice scopurile și aspirațiile, să își înțeleagă propria identitate, să ia decizii informate, să fie responsabili pentru propriile acțiuni, să își managerieze cariera și tranziția de la școală la piața muncii, de la un loc de muncă la altul.

(2) Consilierea carierei este o formă confidențială de a oferi sprijin persoanelor aflate în situații de criză sau în scopul prevenirii situațiilor de criză.

(3) Consilierea carierei presupune o formă specială de comunicare, o relație stabilă între două persoane (consilier-client), bazată pe principiul dezvoltării personale și pe creșterea gradului de motivare a clientului, astfel încât acesta să se implice activ în rezolvarea problemelor personale, asumându-și responsabilitatea deciziilor în plan profesional.

Art. 18. *Consilierea pentru angajare* îi ajută pe indivizi să își clarifice scopurile imediate privind angajarea, să înțeleagă și să acceseze un job, să își dezvolte abilitățile necesare pentru a căuta și obține un loc de muncă (redactarea unui CV, abilități necesare participării la un interviu).

Art. 19. *Plasarea* reprezintă sprijinul acordat indivizilor pentru găsirea unui loc de muncă. Aceasta este atât responsabilitatea unor instituții guvernamentale cu atribuții în domeniu, cât și a unor instituții private.

Art. 20. Intervențiile din cadrul serviciilor de consiliere și orientare a carierei se aplică în funcție de specificul și nevoile grupului țintă (elevi, studenți, persoane în căutarea unui loc de muncă etc.)

Capitolul V.

Managementul carierei

Art. 21. Procesul de consiliere și orientare a carierei, gândit ca un proces de management al carierei, cuprinde următoarele etape:

- a) Planificarea carierei
- b) Strategiile de căutare a unui loc de muncă
- c) Dezvoltarea carierei

Art. 22. (1) *Planificarea carierei* este procesul de identificare a modalității optime de dezvoltare a carierei și presupune stabilirea obiectivelor, a acțiunilor care vor fi realizate, a resurselor necesare (umane, financiare), a termenelor, responsabilităților și a rezultatelor concrete așteptate, a strategiilor de eliminare a obstacolelor.

(2) În cadrul unui program de consiliere a carierei, planificarea carierei se desfășoară după etapele de autocunoaștere și explorare ocupațională, educațională.

(3) Planificarea carierei presupune evaluarea inițială a intereselor și competențelor, elaborarea unui CV și dezvoltarea unui plan (inițial) de angajare. Scopul evaluării sau testării este de a-l ajuta pe individ în autocunoașterea propriului potențial și a propriilor limite, prin oferirea de informații obiective și relevante despre sine, pentru a putea face alegeri realiste cu privire la viața profesională.

(4) Instrumentele utilizate în etapa de planificare a carierei sunt testele de aptitudini, interese și abilități. Inventarele de interese și testarea valorilor de muncă sunt utilizate pentru a măsura preferințele individului cu privire la ocupația sau viața profesională.

Art. 23. *Strategiile de căutare a unui loc de muncă* includ căutarea oportunităților de învățare și angajare, dezvoltarea abilităților necesare participării la un interviu de angajare, tehnici de negociere. Cei care se află în căutarea unui loc de muncă trebuie să fie capabili să identifice unde anume să caute locuri de muncă, să își pregătească un CV adaptat respectivului loc de muncă și o scrisoare de intenție, să fie capabili să își dezvolte o rețea care îi va ajuta să găsească locul de muncă.

Art. 24. *Dezvoltarea carierei* este procesul de învățare și adaptare la diferite roluri exercitate de către o persoană pe parcursul vieții, include diferite stadii, aflate în succesiune cronologică și presupune medierea între factorii de personalitate și cerințele sociale, în beneficiul individului. Acest proces cuprinde totalitatea factorilor psihologici, sociologici, educaționali, fizici, economici care, combinați, influențează natura și importanța muncii pe parcursul întregii vieți a unei persoane.

Capitolul VI

Profilul de competen e al consilierului de carier

Art. 25. Conform Cadrului competen elor stabilit de IAEVG (International Association for Educational and Vocational Guidance), consilierii care au atribu ii specifice domeniului consilierii i orient rii în carier trebuie s de in urm toarele competen e cheie:

- a) demonstreaz un comportament etic i o conduit profesional adecvat în îndeplinirea rolurilor i responsabilit ilor;
- b) demonstreaz sus inerea i conducerea clientului în procesul de înv are, în dezvoltarea carierei i în rezolvarea problemelor personale ale acestuia;
- c) demonstreaz con tientizarea i aprecierea diferen elor culturale ale clientului, pentru a interac iona în mod eficient cu toate categoriile de popula ie;
- d) integreaz teoria i cercetarea în practica orient rii, dezvolt rii carierei, consilierii i consult rii;
- e) demonstreaz abilitatea de a proiecta, implementa i evalua programe i interven ii de consiliere i orientare;
- f) demonstreaz con tientizarea propriilor capacit i i limite;
- g) demonstreaz abilitatea de a comunica eficient cu colegii sau clien ii, utilizând un nivel adecvat al limbajului;
- h) demonstreaz cunoa terea unor informa ii actualizate despre educa ie, formare, tendin ele de angajare, pia a muncii i aspecte sociale;
- i) demonstreaz deschidere social i multicultural ;
- j) demonstreaz abilit i de cooperare eficace într-o echip de profesioni ti.

Art. 26. Consilierii de carier trebuie s posede competen e specializate, în urm toarele domenii:

- a) Evaluare
- b) Orientare educa ional
- c) Dezvoltarea carierei
- d) Consiliere individual i de grup
- e) Managementul informa iilor
- f) Consultare i coordonare
- g) Cercetare i evaluare
- h) Managementul de programe/servicii
- i) Dezvoltarea unei rela ii cu comunitatea
- j) Plasare.

Capitolul VII

Coerența și continuitatea serviciilor de consiliere și orientare în carier

Art. 27. Pentru facilitarea tranziției între diverse niveluri educaționale, precum și de la școală la piața muncii sau de la un loc de muncă la altul, serviciile de consiliere și orientare din educație, muncă și centrele comunitare de învățare permanentă, încheie protocoale de colaborare în scopul asigurării coerenței și continuității serviciilor de consiliere și orientare în carier și alderării de activități/programe în parteneriat.

Art. 28. (1) Serviciile de consiliere și orientare în carier din România își vor desfășura activitatea în acord cu rețelele europene de consiliere și orientare Euroguidance, Euress, Ploteus, Eurodesk și Europass.

(2) Rețeaua Euroguidance, alcătuită din centre din Europa care pun în legătură sistemele europene de consiliere și orientare, are scopul de a promova mobilitatea și de a dezvolta dimensiunea europeană în orientare. Persoanele interesate să muncească, să studieze sau să se formeze într-un alt stat membru al Uniunii Europene, pot accesa portalul european Euroguidance (<http://www.euroguidance.net/>).

(3) Rețeaua Eures este o rețea de cooperare între serviciile publice de ocupare europene și a fost creată pentru a facilita libera circulație a lucrătorilor în cadrul Spațiului European și în Elveția. Portalul mobilității europene pentru ocuparea forței de muncă Eures (<http://ec.europa.eu/eures/>) oferă informații și îndrumă persoanele interesate cu privire la oportunitățile de a lucra în Uniunea Europeană/Spațiul Economic European. Partenerii serviciilor publice de ocupare în cadrul acestei rețele sunt sindicatele, organizațiile patronale și alți actori implicați în piața muncii.

(4) Pentru identificarea oportunităților de învățare în Europa, persoanele interesate pot accesa portalul ofertelor de educație din spațiul european Ploteus (<http://ec.europa.eu/ploteus>).

Persoanele interesate pot găsi aici informații despre ofertele de învățare, despre sistemele de învățământ, despre programele de mobilități finanțate de Comisia Europeană (schimburi și burse), precum și informații specifice (cadrul legal pentru învățare și muncă, costuri de trai, protecție socială și taxe, cazare etc.) pentru fiecare țară a U.E.

(5) Eurodesk (<http://www.eurodesk.org/> sau <http://www.eurodesk.ro/index.php>) este un serviciu de informare pentru tineret care răspunde la solicitările tinerilor legate de oportunitățile de finanțare ale Uniunii Europene, precum și la cele legate de mobilitățile de studii, de muncă, de schimburile de tineret, de activitățile de voluntariat european sau de colaborare într-o altă țară europeană.

(6) Europass (<http://europass.cedefop.europa.eu/europass/> sau <http://www.europass-ro.ro/>) facilitează realizarea portofoliului personal de documente pe care orice persoană îl poate crea și folosi pentru prezentarea competențelor și calificărilor sale, în vederea identificării și

recunoașterii acestora în spațiul european și a facilitării accesului pe piața muncii sau al accesului la programe de educație și formare.

Capitolul VIII

Dispoziții finale

Art. 29. Prezenta Metodologie intră în vigoare la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.